

PERUSOPETUKSEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

Suonenjoen kaupunki

1. AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN LÄHTÖKOHDAT

1.1. Lainsäädäntö

Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskeva lainsäädäntö (lait 1136/2003, 1137/2003)

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuudesta (115/2004)

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet (tulivat voimaan 1.8.2004 ja uudistetut perusteet 1.8.2011)

1.2. Yleistä

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain 8 a luvun mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa, jota kunta voi järjestää itse tai hankkia palvelun ostopalveluna. Kunta saa toimintaan valtionosuutta. Tällöin toimintaa tulee tarjota ensimmäisen ja toisen vuosiluokkien oppilaille sekä kaikkien vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa.

Ensisijaisesti iltapäivätoimintaa pyritään järjestämään 1. vuosiluokan oppilaille sekä erityisopetuksen oppilaille. Jos ryhmissä jää tämän jälkeen tilaa, vapaita

toimintapaikkoja tarjotaan 2. vuosiluokan oppilaille. Haja-asutusalueen kouluissa vapaita toimintapaikkoja voidaan tarjota myös vanhemmille oppilaille, mikäli ryhmässä on tilaa.

Haja-asutusalueiden kouluilla toiminnan järjestämiseksi voidaan tehdä yhteistyötä esiopetuksen kanssa. Yhteistyöstä sovitaan erikseen vuosiluokittain.

1.3. Toimintaan hakeminen

Iltapäivätoiminnan hakuaika alkaa uusien 1. luokkalaisten kouluun ilmoittautumisesta. Hakeminen tapahtuu toistaiseksi paperilomakkeella, tavoitteena saada ilmoittaumisprosessi toimimaan Wilman kautta.

Iltapäivätoimintaan hakemisesta ilmoitetaan perheille Wilman kautta infolla ja jakamalla paperilomakkeet oppilaille.

1.4. Toiminta-aika ja toimintamaksut

Iltapäiväkerhotoiminta pyörii koulujen työajan mukaisesti. Toimintaan järjestetään kaikilla kouluilla seuraavasti: Yhteinäs-, Sammalselän ja Lempyyn kouluilla 11.00 – 17.00 sekä lisveden koululla 11.00 – 16.00.

Toimintamaksu määräytyy huoltajan ilmoittaman toiminta-ajan mukaan.

Toimintamaksut ovat:

* 90 € / kk, mikäli lapsi osallistuu toimintaan 3 tuntia / päivä tai enintään 15 tuntia viikossa tai

* 110 € / kk, mikäli lapsi osallistuu toimintaan 4 tuntia / päivä tai yli 15 tuntia viikossa.

* mikäli lapsi osallistuu toimintaan enintään 10 päivänä kuukaudessa, toimintamaksu on puolet valitusta tuntimäärästä.

* Elokuussa peritään kaikilta toimintaan osallistuvilta 55 €:n maksu.

* Koulujen loma-aikoina ei järjestetä iltapäiväkerhotoimintaa.

Asiakasmaksu peritään jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jolloin lapsi osallistuu iltapäivätoimintaan. Jos lapsi ei sairautensa vuoksi voi osallistua toimintaan yli kymmenenä päivänä, kuukauden toimintamaksusta peritään puolet. Jos lapsen sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaa koko kalenterikuukauden aikana, peritään puolet valitusta toimintamaksusta. Huoltaja voi irtisanoa toimintapaikan, irtisanomisaika on yksi kuukausi ja tulee tehdä kirjallisesti.

Poikkeavista toiminta-ajoista tai toimipaikan tilapäisestä sulkemisesta (esim. henkilöstön täydennyskoulutus) ilmoitetaan huoltajille hyvissä ajoin, pääsääntöisesti Wilman kautta.

Vaikeasti vammaisten ja kehitysvammaisten peruskoululaisten koulujen lomien aikainen hoito järjestellään erikseen yhdessä kehitysvammahuollon kanssa.

1.5. Tukea tarvitsevat oppilaat iltapäivätoiminnassa

Tukea tarvitsevan oppilaan iltapäivätoiminnassa noudatetaan toiminnan yleisiä tavoitteita ja sisältöjä. Mikäli mahdollista, toiminta tapahtuu muun iltapäivätoiminnan yhteydessä. Toimintaympäristöä ja työskentelytapoja suunniteltaessa tulee huomioida lapsen ikä, kehitysvaihe ja yksilölliset tarpeet. Yhteistyö huoltajan, koulun ja iltapäivätoiminnan kesken on erityisen tärkeää toiminnan järjestelyjä suunniteltaessa.

Oppilaan saama tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityisen tukeen, jotka vaihtelevat laajuudeltaan ja ovat kestoltaan erilaisia. Iltapäivätoiminta erityisen tuen aikana voidaan järjestää mahdollisuuksien mukaan ikäkauden mukaisissa ryhmissä ja se voi olla osa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Tiedot tehostetun ja erityisen tuen antamisesta, näihin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä.

Iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa sivulliselle ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa iltapäivätoiminnan henkilölle toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät tiedot.

1.6. Tapaturmien korvaaminen

Suonenjoen kaupunki on vakuuttanut perusopetuksen oppilaat. Vakuutus kattaa perusopetuksen oppilaalle koulussa, koulumatkalla sekä kaupungin järjestämän iltapäiväkerhotoiminnan.

1.7. Iltapäivätoiminnan tilat ja välipalat

Toimintaympäristön tulee olla fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen. Iltapäivätoimintaryhmät toimivat pääsääntöisesti koulun tiloissa. Mikäli koululta ei löydy tiloja, pyritään löytämään toimintaa sopivat tilat koulun läheisyydestä. Tilat tulee hyväksyttää viranomaisella iltapäivätoiminnan käyttöön. Toimintapaikoilla tulee olla voimassa oleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma.

Tilojen ja välineiden tulee olla turvallisia. Toimintaympäristön tulee tukea toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Tilojen tulisi luoda mahdollisuuksia rauhoittumiseen ja lepoon.

Lapsille tarjotaan päivittäin välipalat. Välipalatilanteet ovat kasvatuksellisia hetkiä, joissa tutustutaan terveellisiin ravintotottumuksiin muistaen hyvät tavat.

2. ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TAVOITEET

Iltapäivätoimintaa koskevan lainsäädännön opetushallituksen antamien perusteiden mukaan iltapäivätoiminnan yhtenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Lisäksi toiminnan tulee edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta. Tämä tavoite velvoittaa kaikkia iltapäivätoiminnan järjestämistä ja toteuttamisessa mukana olevia.

Iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapsille. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen

- lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Iltapäivätoiminta on ohjattua ja valvottua, kodin ja koulun kasvatustyötä tukevaa lasten vapaa-ajan toimintaa. Toimintaa osallistuminen on vapaaehtoista.

Iltapäivätoiminta edistää lasten välisiä keskinäisiä suhteita ja kasvattaa lapsia yhteisön jäseniksi.

Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä ja luoda hyvä pohja hyvälle kasvuille ja kehitykselle. Kodin ja koulun kasvatustyön tuleminen edellyttää toimivaa yhteistyötä huoltajien kanssa.

Tavoitteena on

- järjestää mahdollisuus osallistua koulupäivän jälkeen ammattitaitoisen ohjaajien toteuttamaan turvalliseen ja valvottuun toimintaan.
- järjestää koulunkäyntiä ja oppimista tukevaa suunnitelmallista vapaa-ajantoimintaa, jonka ohessa on mahdollisuus rauhoittumiseen. Toiminnan suunnittelussa tulee huomioida oppilaan yksilölliset ja yhteisölliset tavoitteet sekä tilojen käyttö.
- luoda kiireetön, turvallinen ja monipuolinen kasvuympäristö, jossa korostuvat hyvät ihmissuhteet ja jossa jokaisen lapsen yksilöllisyyttä arvostetaan
- mahdollistaa hyvien vapaa-ajanviettopojen etsimisen ja löytämisen
- vahvistaa osallisuutta ja sosiaalisia taitoja
- edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa yhteiskunnassa
- kannustaa ja ohjata lapsia liikunnallisuuteen ja omaehtoiseen liikkumiseen

Toimintaa suunniteltaessa otetaan huomioon lasten yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Lapsille ja huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua

toiminnan suunnitteluun. Toiminnassa tulee korostua vapaaehtoisuus ja myönteiset kokemukset.

2.1 Yhteistyö kotien kanssa

Lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Iltapäivätoiminnan ohjaajilla on ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta kyseisen yhteisön jäsenenä. Iltapäivätoiminnan tulee tukea kodin kasvatustyötä. Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta sekä keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoon perustuvaa yhteistyötä huoltajien kanssa.

2.2 Yhteistyö koulun kanssa

Yhteistyö koulun kanssa vaatii ohjaajilta aloitteellista ja aktiivista toimintaa kouluun päin. Koulun on myös hyvä tiedottaa ohjaajia esim. poikkeavista työajoista. Koulun ja iltapäivätoiminnan yhteisen päämäärän tulee näkyä yksittäisen lapsen asioiden hoidossa ja tiedonsiirrossa. Ohjaajat voivat osallistua huoltajan luvalla lasta koskeviin neuvotteluihin. Koulun tiloissa tapahtuvan iltapäivätoiminnan tulee huomioida koulun opetussuunnitelma ja tavoitteet. Tavoitteena on molemminpuolinen tiedonkulun lisääminen.

2.3. Yhteistyö eri hallintokuntien kanssa

Iltapäivätoiminnassa tehdään yhteistyötä mm. perusopetuksen, nuoriso- ja liikuntoimen sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Kehitysvammaispalveluiden kanssa tehdään yhteistyötä. Mikäli kiinteät tilat löytyvät kehitysvammaisten lasten iltapäivätoiminnalle, siirtyy toiminnan suunnittelu ja toteutus vapaa-ajan ohjaajalle.

3. ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SISÄLTÖ

Iltapäivätoiminnalle on ominaista toiminnan monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. toiminnan yksityiskohtaiset sisällöt määritellään koulukohtaisesti omissa toimintasuunnitelmissa, joissa huomioidaan paikalliset olosuhteet ja käytännön mahdollisuudet. Tarvittaessa toimintaa voidaan eriyttää ja toimia pienimmissä ryhmissä. Kaikki toiminta lähtee lapsen omaehtoiseen liikuntaa kannustamisesta. Koulukohtaiset toimintasuunnitelmat tehdään syksyllä ennen koulun alkua.

Lapsella on oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvuympäristöön. Sisältöjä suunniteltaessa huomioidaan lasten tarpeet ja toiveet. Toiminnan sisältöön vaikuttaa

myös paikalliset olosuhteet, kulttuuritekijät, eri vuoden aikojen ja lähiympäristön tarjoamat mahdollisuudet muiden toimijoiden kanssa. Iltapäivätoiminnan aikana lapsi voi osallistua koulun kerhotoimintaan.

Sisällölliset kokonaisuudet ovat

- *eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus*
- *leikki ja vuorovaikutus*
- *liikunta ja ulkoilu*
- *ruokailu ja lepo*
- *kulttuuri ja perinne*
- *kädentaidot ja askartelu*
- *kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja musiikillinen ilmaisu*
- *mediataidot*
- *arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa*
- *erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit*

Koulukohtaisessa toimintasuunnitelmassa tulee huomioida

- koulun opetussuunnitelma
- käytettävissä olevat tilat ja välineet
- kalenterivuoden vaihtelu
- yhteiset tapahtumat

4. OHJAAJAT

Valtioneuvosto on antanut asetuksen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuudesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on ohjaajana toimimaan kelpoinen henkilö,

- 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana
- 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai toimia oppilaanohjaaja.

Iltapäivätoimintaryhmissä työskentelee pääsääntöisesti yksi ohjaaja 12 oppilasta kohden. Vastuuohjaajana toimivalla on kelpoisuus toimia aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajana. Pääsääntöisesti ryhmissä on iltapäivätoiminnan ohjaajien tai koulunkäynninohjaajia. Päivittäisestä toiminnasta vastaa vastuuohjaaja yhdessä muiden ohjaajien, opiskelijoiden ja harjoittelijoiden kanssa. Vastuuohjaajalla on päävastuu toiminnan toteuttamisesta. Toiminnassa avustavalta henkilöltä edellytetään taitoa ja soveltuvuutta tehtävään. Uusilta ohjaajilta pyydetään rikosrekisteriote nähtäväksi.

Vastuuhjaaja perehdyttää uudet ohjaajat. Vastuuhjaajan perehdyttämisestä vastaa vapaa-ajan ohjaaja. Kaikille ohjaajille pyritään järjestämään yhteisiä tapaamisia 2-4 kertaa vuodessa. Lisäksi koulutukseen osallistutaan tarpeen, tarjonnan ja halukkuuden mukaan.

5. TOIMINNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Toimintaa arvioidaan osallistumalla opetushallituksen toteuttamiin seurantakyselyihin sekä paikallisesti vuosittain huoltajille tehtävällä arviointikyselyllä, joka saatetaan tiedoksi koulutuslautakunnalle.